

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ **Αριθ. 497/10.11.2006**

Σήμερα ημέρα Παρασκευή 10 Νοεμβρίου 2006 και ώρα 11:00 το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης συνήλθε σε συνεδρίαση, στην οποία παρέστησαν ο Πρόεδρος του ΕΣΡ Ιωάννης Λασκαρίδης, ο Αντιπρόεδρος Δημήτριος Χαραλάμπης και τα μέλη Εύη Δεμίρη, Ίριδα Αυδή-Καλκάνη, Γιάννης Παπακώστας, Νέστορας Κουράκης, Κωνσταντίνος Τσουράκης.

A. Ιστορικό-Νομική θεμελίωση

1. Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης κατά τη σημερινή συνεδρίαση ασχολήθηκε με την από της εταιρείας **ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε** ιδιοκτήτριας του τηλεοπτικού σταθμού **ALTER CHANNEL** ενδεχομένη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας.
2. Η συζήτηση της υποθέσεως πραγματοποιήθηκε την 8^η Νοεμβρίου 2006.
3. Το Συμβούλιο έλαβε υπόψη του τις ακόλουθες διατάξεις:

I. Το άρθρο 15, παρ. 2 του Συντάγματος, κατά το οποίον η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους. Ο έλεγχος και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης που είναι ανεξάρτητη αρχή, όπως ο νόμος ορίζει. Ο άμεσος έλεγχος του κράτους έχει ως σκοπό την μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων, καθώς και προϊόντων του λόγου και της τέχνης, την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, καθώς και το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας.

II. Το άρθρο 7 παρ. 2 του Π.Δ/τος 77/2003 κατά το οποίο δεν επιτρέπεται να προβάλλονται χωρίς σπουδαίο λόγο εικόνες ή ήχοι που επιτείνουν ή προκαλούν πόνο στους εικονιζομένους ή σε πρόσωπα του αμέσου περιβάλλοντός τους.

III. Το άρθρο 10 παρ. 1 του Π.Δ/τος 77/2003 κατά το οποίο απαγορεύεται η παρουσίαση ανηλίκων μέσω εικόνας, ονόματος ή άλλου τρόπου που να καθιστά σαφή την ταυτότητά τους ή συμμετοχή τους σε όλες τις εκπομπές όταν αυτοί είναι μάρτυρες ή θύματα εγκληματικών ενεργειών ή δυστυχημάτων ή βρίσκονται σε δύσκολη κατάσταση. Σε καμία από τις ανωτέρω περιπτώσεις δεν λαμβάνεται συνέντευξη από ανήλικο κάτω των 14 ετών. Κατ' εξαίρεση, η παρουσίαση αυτή επιτρέπεται εφόσον είναι αναγκαία για την ενημέρωση του κοινού και δεν προκαλεί πόνο ή βλάβη στην προσωπικότητα του ανηλίκου και σε κάθε περίπτωση, μόνο ύστερα από γραπτή άδεια αυτού που ασκεί τη γονική μέριμνα ή την επιμέλεια.

IV. Το άρθρο 11 παρ. 4 του Π.Δ/τος 77/2003, κατά το οποίο δεν δημοσιοποιούνται έγγραφα ή άλλα στοιχεία που γίνονται γνωστά στις αρμόδιες αρχές, κατά το στάδιο της προκαταρκτικής εξέτασης, της έκτακτης προανάκρισης και γενικότερα της προανακριτικής διαδικασίας.

V. Το άρθρο 4, παρ. 1, στοιχείο β, ε του Ν. 2863/2000, κατά το οποίον το Ε.Σ.Ρ ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και επιβάλλει τις από το άρθρο 4 του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες διοικητικές κυρώσεις.

B. Αιτιολογικό

Εκ των στοιχείων του φακέλου, της ακροάσεως του εκπροσώπου της εταιρείας με την επωνυμία **ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε** ιδιοκτήτριας του τηλεοπτικού σταθμού **ALTER CHANNEL**, του υποβληθέντος υπομνήματος και της παρακολουθήσεως από μαγνητοταινία των κατωτέρω εκπομπών, προέκυψαν τα ακόλουθα:

A. Κατά την διάρκεια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων της 31.10.06, προβλήθηκαν τα ακόλουθα: Το δελτίο ασχολείται με το θέμα στις 19:00. Ο παρουσιαστής αναφέρει: *Το θέμα όμως έχει πάρει και άλλες διαστάσεις καθώς οι αστυνομικοί φοβούνται αντεκδίκηση εις βάρος της κοπέλας που είναι βουλγαρικής καταγωγής.*

1) Στη συνέχεια, προβάλλεται ρεπορτάζ με 1^ο υπέρτιτλο: «Ελεύθεροι οι κατηγορούμενοι για τον βιασμό της μαθήτριας στη Χαλκίδα» και 2^ο υπέρτιτλο: «Όλα έγιναν με τη θέλησή της» επιμένουν οι 4 μαθητές». Κατά τη διάρκειά του, ο δημοσιογράφος αναφέρει: *Για την 16χρονη βουλγαρικής καταγωγής μαθήτρια το κλίμα στην περιοχή είναι βαρύ και πολλοί απειλούν με εκδίκηση.*

2) Στο 25^ο λεπτό, προβάλλεται δήλωση συμμαθητή κατηγορουμένων: *Ήταν έξω από τα δωμάτια τα παιδιά και έμπαινε ένας-ένας μέσα και περάσανε όλοι από δύο φορές. Όταν βγήκε η κοπέλα έξω, βαθμολόγησε τα παιδιά ποιος είναι ο πρώτος ποιος είναι δεύτερος και είπε ότι ήταν πάρα πολύ καλή εμπειρία και ότι ήθελε να δοκιμάσει εκείνη τη στιγμή και με κοπέλα. Και μετά μιλάγανε με τα παιδιά-γελάκια και τέτοια- και όταν βγήκε στην πόρτα είπε ότι φοβάται μην το μάθει η μάνα της. Ρώτησε κάποιο κορίτσι αν το μάθει τι θα πει και είπε ότι θα πει ότι τη βίασε.*

3) Λίγο αργότερα, ο δημοσιογράφος αναφέρει: *Η 16χρονη μαθήτρια ήταν σημαιοφόρος στο δημοτικό και παραστάτρια στο λύκειο, με μέσο όρο βαθμολογίας 19,8. Τα απογεύματα εργάζεται στην γραμματεία ενός φροντιστηρίου, ενώ το βράδυ βοηθά τη μητέρα της στην ταβέρνα όπου δουλεύει. Γνώριζε χρόνια τους φερόμενους ως βιαστές της, που ο ένας είναι γιος αστυνομικού, ένας άλλος έχει μητέρα καθηγήτρια θεολογίας ενώ ο τρίτος έχει αποβληθεί από 4 σχολεία.*

4) Στο 26^ο λεπτό, ο δημοσιογράφος αναφέρει: *Στη γειτονιά της δεκαεξάχρονης στην Αμάρυνθο και στο ουζερί που εργάζεται μαζί με την μητέρα της (πλάνο με μενού του ουζερί όπου αναγράφεται το όνομά του («Η γοργόνα di Stefano»)) όλοι λένε ότι θα σταθούν στο πλευρό τους.*

5) Στη συνέχεια και για τα επόμενα 15 λεπτά το δελτίο προβάλλει σε παράθυρα τους: Α. Παυλόπουλο (παρουσιαστής δελτίου), Γ. Βαρεμένο (δημοσιογράφος σταθμού), Γ. Κουίκ (δημοσιογράφος σταθμού). Β. Ταουξής (δικηγόρος 16χρονης), Α. Τάρτη (δικηγόρος κατηγορούμενου μαθητή-τηλεφωνική επικοινωνία).

Λεζάντα: «Φοβούνται έκρηξη κοινωνικού ρατσισμού».

6) Στο 39^ο λεπτό, ακολουθεί η εξής συνομιλία:

Παρουσιαστής: *Και ξαφνικά μία μέρα της ήρθε να πάει μία βόλτα το προαύλιο-*

Τάρτης: *Τώρα εγώ θέλετε να απαντήσω επ' αυτού; Μπορώ να απαντήσω επ' αυτού;*

Παρουσιαστής: *Έχετε απάντηση;*

Τάρτης: *Την έχω, αλλά δεν μπορώ να την πω σε εσάς. Δεν μπορώ να την πω. Την έχω. Αναζητήστε λίγο ορισμένα ζητήματα που έχουν να κάνουν με το παρελθόν όλων των ανθρώπων.*

Λεζάντες: *«Φοβούνται έκρηξη κοινωνικού ρατσισμού», «Έμεινε χωρίς σχολείο η 16χρονη».*

7) Στη συνέχεια και για τα επόμενα 20 λεπτά το δελτίο προβάλλει σε παράθυρα τους: Α. Παυλόπουλο (παρουσιαστής δελτίου), Γ. Βαρεμένο (δημοσιογράφος σταθμού). Τ. Κουίκ (δημοσιογράφος σταθμού), Α. Τάρτη (δικηγόρος κατηγορούμενου μαθητή-τηλεφωνική επικοινωνία). Μετά από 9 λεπτά του δελτίου αντικαθίσταται από τον επιχειρηματία Στ. Κακέτση., Κ. Παπαϊωάννου (ιδιοκτήτη ταβέρνας όπου δούλεψε η 16χρονη), Μητέρα 16χρονης (για 6 λεπτά, σε τηλεφωνική επικοινωνία).

Λεζάντα: *«Φοβούνται έκρηξη κοινωνικού ρατσισμού»*

Στο 42^ο λεπτό και μετά την προβολή του θέματος επί 20 λεπτά, το δελτίο διακόπτεται για διαφημιστικά μηνύματα. Στη συνέχεια ασχολείται με το ίδιο θέμα για επιπλέον 20 λεπτά, μέχρι νέο διαφημιστικό διάλειμμα.

8) Στο 47^ο λεπτό, ο παρουσιαστής αναφέρει: *Βλέπουμε την Ξένια Γώγου είναι στην Αμάρυνθο της Χαλκίδας, Είναι στο ουζερί, έχει δίπλα της τον ιδιοκτήτη του ουζερί στο οποίο δούλεψε η 16χρονη κοπέλα.*

Δημοσιογράφος: *Καλησπέρα, Ακη. Πρέπει να πούμε ότι εδώ, στην Αμάρυνθο Ευβοίας, προσπαθούν όλοι να βρουν τους ρυθμούς τους. Τόσο οι μαθητές οι οποίοι κατηγορήθηκαν για τον βιασμό, όσο και οι γονείς και οι κάτοικοι της περιοχής [...] Βρισκόμαστε στο ουζερί το οποίο εργαζόταν η κοπέλα το καλοκαίρι. Δίπλα μου βρίσκεται ο ιδιοκτήτης, ο οποίος την γνώριζε. Πείτε μας δύο λόγια.*

Παπαϊωάννου: *Καλησπέρα σας. Λέγομαι Παπαϊωάννου Κωνσταντίνος. Είμαι ο ιδιοκτήτης.*

Παρουσιαστής: *Καλησπέρα σας. Εγώ θέλω να σας ρωτήσω για την κοπέλα. Τι ήταν, ποιος ήταν ο άνθρωπος ο 16χρονος από τη Βουλγαρία, το νεαρό κορίτσι που δούλεψε στο μαγαζί σας. Διότι ο κύριος Τάρτης υπαινίχθηκε κάτι για το παρελθόν της κοπέλας πριν.*

Τάρτης: *Παρακαλώ πολύ κύριε Παυλόπουλε. Εγώ δεν έχω πει τίποτα για το παρελθόν της κοπέλας.*

Παπαϊωάννου: *Είναι πάρα πολύ καλή κοπέλα, είναι πάρα πολύ σωστή στη δουλειά της. Γι' αυτό εγώ σαν επαγγελματίας τα κριτήριά μου πρέπει να είναι σωστά απέναντι στο προσωπικό που θα βάλω εδώ στο μαγαζί μου, γιατί θέλω να είναι εντάξει στον πελάτη, να είναι εντάξει, να είναι ευχάριστη, να είναι άψογη.*

Δημοσιογράφος: *Πόσο καιρό εργαζόταν εδώ;*

Παπαϊωάννου: *Επειδή τη γνωρίζω έτσι φυσιογνωμικά πάρα πολύ καιρό, σαν κορίτσι ένα ήρεμο, πάρα πολύ καλό κορίτσι, εδώ στο μαγαζί μου δούλεψε γύρω στον ενάμιση μήνα αλλά κυρίως Σαββατοκύριακα. Και τώρα τον Σεπτέμβρη-Οκτώβρη που άρχισαν τα σχολεία, δούλεψε Σαββατοκύριακα μόνο γιατί τη Δευτέρα είχε σχολείο και έπρεπε να κάνει τα μαθήματά της. Αλλά ήθελα να συμπληρώσω όμως ότι και ένα από τα παιδιά το οποίο κατηγορείται, έχει δουλέψει στις αρχές του καλοκαιριού εδώ στο μαγαζί μου. Το οποίο και αυτό εξίσου είναι από τα καλύτερα παιδιά, εύθυμο, από καλή οικογένεια, και αυτό που έγινε είναι ένα πράγμα που-*

Παρουσιαστής: *Είχαν αναπτύξει τα δύο παιδιά μία ιδιαίτερη σχέση;*

Δημοσιογράφος: *Υπήρχε κάποια σχέση;*

Παπαϊωάννου: *Δεν φαινότανε στο μαγαζί αν υπήρχε κάποια σχέση γιατί δουλεύανε σε διαφορετικά διαστήματα. Ο ένας στις αρχές του καλοκαιριού και ο άλλος στο τέλος του*

καλοκαιριού. Αλλά μαζί σχολείο πηγαίνανε, μαζί διασκεδάζανε. Λίγα τα μαγαζιά της Αμαρύνθου, στον ίδιο χώρο βρίσκονται συνέχεια αυτά τα παιδιά.

Παρουσιαστής: Εσάς αυτή η ιστορία πώς σας ακούγεται; Έτσι όπως ξέρετε αυτό το κορίτσι, φαντάζεστε, μπορείτε να τη φέρετε στο μυαλό σας να πηγαίνει στο σχολείο και να λέει σε τέσσερις συμμαθητές της και άλλες τρεις συμμαθήτριές της «πάμε μια βόλτα παιδιά στις τουαλέτες να περάσουμε καλά»;

Παπαϊωάννου: Επειδή δεν ξέρω τι ακριβώς μπορεί να έχει γίνει στο σχολείο, οπωσδήποτε δεν... Δικαιολογείται να υπάρχει μία σχέση μεταξύ δύο ανθρώπων, ειδικά σε αυτήν την ηλικία, γιατί και όλοι έχουμε περάσει από το σχολείο.

Κουίκ: Να ρωτήσω τον κύριο Παπαϊωάννου. Είμαι ο Τέρενς Κουίκ. Ήθελα να ρωτήσω εάν είτε η κοπέλα η ίδια είτε συγγενικό της πρόσωπο -δεν ξέρω ποιος μπορεί να είναι, η μητέρα της; Οτιδήποτε άλλο;- είχαν κάτι στο παρελθόν της που θα πρέπει να ψάξουμε;

Παπαϊωάννου: Όχι βέβαια. Δεν υπήρχε ποτέ, δεν ακούστηκε ποτέ κάτι. Όπως είπα και στην αρχή, τα κριτήριά μου είναι αυστηρά εδώ στο μαγαζί και αν υπήρχε κάτι που να είχα ακούσει δεν θα ήταν στο μαγαζί μου.

Κουίκ: Κύριε Τάρτη, τι να ψάξουμε, πείτε μου σας παρακαλώ πολύ.

Τάρτης: Με συγχωρείτε, εγώ δεν είπα. Εγώ τα προσέχω καλά τα λόγια μου.

Κουίκ: Μα, εσείς είπατε να ψάξουμε. Όχι, είπατε κύριε Τάρτη να ψάξουμε.

Παρουσιαστής: «Δείτε λίγο το παρελθόν. Το παρελθόν της ιστορίας».

Τάρτης: Είπα να ψάξετε το παρελθόν. Ποιανού παρελθόν και πόσο μακριά στο παρελθόν, να το βρείτε μόνος σας.

Παρουσιαστής: Μιλάτε για την μητέρα της κοπέλας;

Τάρτης: Δεν ξέρω.

Παρουσιαστής: Ένα λεπτό, κύριε Τάρτη. Όταν μία κοπέλα κατηγορείται, καταδεικνύεται από τη δική σας πλευρά-

Τάρτης: Εγώ δεν μπορώ να σχολιάσω ούτε την κατηγορία, ούτε-

Παρουσιαστής: Δεν θέλω σχόλιο επί της κατηγορίας. Λέω όμως το εξής: όταν ένα 16χρονο κορίτσι το οποίο έχει μέσο όρο βαθμολογίας 19,8, δουλεύει σε δύο δουλειές, ζει μόνο με τη μητέρα της, καταδεικνύεται από την άλλη πλευρά-

Τάρτης: Η ερώτηση είναι απλή: πόσο μέσο όρο βαθμολογίας έχουν οι καταγγελλόμενοι;

Παρουσιαστής: Εντάξει...μεγάλο.

Τάρτης: Λοιπόν; Γιατί λέτε το ένα και όχι το άλλο;

Κουίκ: Σύμφωνοι.

Παρουσιαστής: Ένα λεπτό, σας παρακαλώ. Όταν καταδεικνύεται από την άλλη πλευρά αυτό το κορίτσι περίπου ως η νυμφομανής του σχολείου-

Τάρτης: Που το ξέρετε εσείς αυτό;

Παρουσιαστής: Μα, με συγχωρείτε πολύ, ακούγοντας και μόνο την κατάθεση, κύριε Τάρτη-

Τάρτης: Όχι, σας παρακαλώ εγώ. Εγώ δεν έχω ακούσει καμία κατάθεση και-

Παρουσιαστής: Επειδή την άκουσα εγώ λοιπόν, με βάσει αυτό που άκουσα, ρωτώ.

Τάρτης: Εγώ δεν μπορώ να σας απαντήσω.

Παρουσιαστής: Το σέβομαι ότι δεν μπορείτε να μου απαντήσετε. Και λέω ξανά και ξανά. Ότι δεν έχω την πρόθεση να καταδικάσω. Εδώ δεν είναι δικαστήριο και δεν θα καταδικαστεί κανείς. Λέω όμως από την άλλη πλευρά, βάζω όμως από την άλλη πλευρά, ένα ερώτημα: είναι δυνατόν ένα κορίτσι-

Τάρτης: Πιστέψτε με κύριε Παυλόπουλε, εσάς σας πιστεύω. Πιστέψτε με ότι δεν πιστεύω ότι όλοι όσοι είναι στο τραπέζι σας δεν θέλουν κοινωνικά να καταδικάσουν, ή τηλεοπτικά να καταδικάσουν τους πελάτες μου. Πιστέψτε με, πολύ θα ήθελα, μπορεί και κάποιοι από αυτούς ίσως να βρίσκονται στο τραπέζι σας.

Παρουσιαστής: Τι λέτε κύριε Τάρτη;

Βαρεμένος: *Εννοείται σε αυτό το τραπέζι: Τρεις είμαστε εδώ.*

Τάρτης: *Κύριε Παυλόπουλε σας είπα ότι δεν μπορώ να συζητήσω παραπάνω επί της ουσίας του θέματος.*

Κουίκ: *Κύριε Τάρτη, δεν με αφορά το θέμα. Και θα ήμουν ο τελευταίος ως γονιός που θα κατηγορούσα είτε την κοπέλα είτε τα 4 αγόρια είτε τις άλλες 3 μαθήτριες. Αυτό το οποίο πραγματικά -τουλάχιστον δημοσιογραφικά- αναζητούμε είναι καταρχήν, εάν τα γεγονότα έτσι τουλάχιστον όπως τα διαβάζω και στις εφημερίδες ή τα ακούω και από εσάς τους δικηγόρους έχουν μία βάση ουσίας δημοσιογραφικής έρευνας, γιατί τώρα με έχετε βάλει εμένα στην πρίζα, να αρχίζω να ψάχνω παρελθόν.*

Τάρτης: *Δεν ξέρω. Εγώ δεν μπορώ να σας πω. Το μόνο που θα σας παρακαλέσω, είναι επειδή δεν-*

Κουίκ: *Και το δεύτερο, που δεν έχει να κάνει με εσάς, απλά διαπιστώνω ότι η δικαιοσύνη σε κακουρηματικές πράξεις όταν αυτές αποδίδονται προανακριτικά ή ανακριτικά, ότι εκδικάζονται μετά από ενάμιση χρόνο. Και λέω αυτή η τρέλα να σέρνεται ενάμιση χρόνο μία υπόθεση, χρήζει άμεσης θεραπείας. και λέω αυτή η κοπέλα να σέρνεται ενάμιση χρόνο.*

Παρουσιαστής: *Και εν τω μεταξύ η κοπέλα αυτή θα ζει με το στίγμα. Και θα έχει αποπεμφθεί από ό,τι φαίνεται.*

Μετά την ολοκλήρωση της συζήτησης με τους συγκεκριμένους καλεσμένους, ακολουθεί διαφημιστικό διάλειμμα. Στη συνέχεια, ασχολείται με το ίδιο θέμα επί 18 λεπτά.

9) Στη συνέχεια, τα παράθυρα για τα επόμενα 5 λεπτά διαμορφώνονται ως εξής:

Α. Παυλόπουλος (παρουσιαστής δελτίου) , Τ. Κουίκ (δημοσιογράφος σταθμού), κ. Κωνσταντόπουλος (υφυπουργός υγείας) , Β. Ταουξής (δικηγόρος 16χρονης).

Λεζάντα: «Παρέμβαση υπουργού για την 16χρονη»

10) Ακολουθεί ρεπορτάζ 3 λεπτών όπου δημοσιογράφος του σταθμού συλλέγει δηλώσεις κατοίκων της περιοχής για το θέμα. Λεζάντα: «Φοβούνται έκρηξη κοινωνικού ρατσισμού».

Σπηκάς (με χρήση μουσικής): *Βιασμός ή πρόκληση; Κακοποιήθηκε ή όλα έγιναν με τη θέλησή της; Αλήθειες και ψέματα με φόντο ενός σχολείου που βρίσκεται υπό κατάληψη. Θύματα και θύτες ανάμεσα σε μαθητές λυκείου. Βιασμοί της ψυχής που χαρακτηρίζονται φυσιολογικές σεξουαλικές συμπεριφορές από παιδιά μόλις 16 ετών.*

11) Στη συνέχεια, τα παράθυρα για τα επόμενα 10 λεπτά διαμορφώνονται ως εξής:

Α. Παυλόπουλος (παρουσιαστής δελτίου) , Τ. Κουίκ (δημοσιογράφος σταθμού)
Γ. Βαρεμένο (δημοσιογράφος σταθμού), Δ. Στρατούλης (Μέλος Π.Γ. ΣΥΝ), Α. Γεωργιάδης (εκπρόσωπος τύπου ΛΑΟΣ).

Υπέρτιτλος: «Φοβούνται έκρηξη κοινωνικού ρατσισμού»

Β. Κατά την διάρκεια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων της 1.11.06, προβλήθηκαν τα ακόλουθα: Το θέμα προβάλλεται πρώτο στο δελτίο, στις 18:45, επί 5 λεπτά. 1^η λεζάντα: «Διχάζει την τοπική κοινωνία η υπόθεση του βιασμού της 16χρονης», 2^η λεζάντα: «Φοβούνται αντίποινα και σκέφτονται να φύγουν από την Εύβοια», 3^η λεζάντα: «Ψάχνει για ευθύνες το υπουργείο παιδείας».

1) Στο 1^ο λεπτό του δελτίου, δημοσιογράφος αναφέρει: *Η μικρή κοινωνία της Αμαρύνθου έχει χωριστεί σε 2 στρατόπεδα μετά την παραπομπή στην δικαιοσύνη των 4 μαθητών ηλικίας 15, 16 και 17 χρόνων.*

2) Στο 2^ο λεπτό του δελτίου και για τα επόμενα 2 περίπου λεπτά προβάλλεται απόσπασμα από την πρωινή εκπομπή της ίδιας ημέρας με παρουσιάστρη τον κ. Κουίκ με λεζάντα: «"Εξορίζουν" από την Εύβοια τη 16χρονη και τη μητέρα της», με δηλώσεις του δημάρχου Αμαρύνθου, ενός ιερωμένου και της μητέρα της 16χρονης.

3) Στο 9^ο λεπτό και στη συνέχεια στο 27^ο και 38^ο λεπτό του αρχείου, ο σταθμός προαναγγέλλει με κάρτες και συνοδεία μουσικής: «Δείτε σε λίγο: Σοκ από την 16χρονη. Πως περιγράφει η μαθήτριά τον εφιάλτη που έζησε. Ποιους γονείς θα συναντήσει η μητέρα της ανήλικης. Πως αντιδρούν τα παιδιά που κατηγορούνται για βιασμό. Νέες μαρτυρίες για το παρασκήνιο της υπόθεσης». Στη συνέχεια, ο παρουσιαστής αναφέρει: *Στην υπόθεση της 16χρονης θα επιστρέψουμε στη διάρκεια του δελτίου με απευθείας συνδέσεις για να δούμε τη μαρτυρία, τη μαρτυρία-φωτιά της κοπέλας για τα όσα συνέβησαν, αλλά και να δούμε όλο το παρασκήνιο για τα όσα συνέβαιναν εδώ και πολύ καιρό στην τοπική κοινωνία. Ποιοι ζέρανε και δεν μιλούσαν.*

4) Το θέμα επανέρχεται στο 45^ο λεπτό του δελτίου (ένδειξη 0:49). Για τα επόμενα 5 λεπτά ακολουθεί το εξής ρεπορτάζ:

Σπηκιάς: Ένας ανατριχιαστικός μονόλογος, μια σκληρή περιγραφή ενός βιασμού χωρίς έλεος, μία κατάσταση μη αναστρέψιμη που έζησε στο πετσί της μία μαθήτριά λυκείου. Μια καταγγελία από την ίδια που στάζει πόνο. Η κοπέλα αναφέρει λεπτό προς λεπτό όσα έγιναν μέσα στο σχολικό κτίριο το οποίο βρισκόταν υπό κατάληψη. Τα θυμάται όλα όπως υποστηρίζει. Έχουν αποθηκευτεί στη μνήμη της, έχουν σφραγίσει την ψυχή της. Όλα ξεκίνησαν όταν ο φίλος της, με τον οποίο είναι ερωτευμένη όπως είπε, της ζήτησε να κάνει έρωτα με άλλους φίλους του ανά δύο. Εκείνη αρνήθηκε αλλά οι κατηγορούμενοι δεν εγκατέλειψαν την προσπάθειά τους.

Υπό τον τίτλο: «Η μαρτυρία της 16χρονης», προβάλλεται απομαγνητοφωνημένο στην οθόνη το ακόλουθο κείμενο: *Εγώ σοκαρισμένη αρνήθηκα και τον παρακάλεσα να σταματήσει να λέει τέτοια πράγματα, αλλά εκείνος απεναντίας, έχοντας καταλάβει τα αγνά μου συναισθήματα μου είπε ότι αν δεν κάνω έρωτα μαζί τους δεν θα με ήθελε και να μην τον ενοχλούσα ποτέ ξανά. Έχοντας αυτή τη στιχομυθία μεταξύ μας, έκαναν την εμφάνισή τους μέσα στην τουαλέτα οι άλλοι 3 συμμαθητές μας, οι οποίοι εισήλθαν στο χώρο όπου ήμουν εγώ μαζί με το άλλο παιδί και προσπάθησαν να με στριμώξουν για να μου κάνουν σεξ.*

Σπηκιάς: Η κοπέλα αναφέρει στη μαρτυρία της πως αντέδρασε έντονα. Άρχισε να φωνάζει, και έφυγε τρέχοντας βρίσκοντας καταφύγιο στο γραφείο των καθηγητών. Εκεί, όπου βρισκόταν κάποιες φίλες της.

Υπό τον ίδιο τίτλο, προβάλλεται απομαγνητοφωνημένο στην οθόνη η συνέχεια του ακόλουθου κείμενου: *Μέσα στο γραφείο ήταν αρκετές συμμαθήτριάς μου. Μόλις με είδαν που έκλαιγα με ρώτησαν τι μου συμβαίνει και εγώ, έχοντάς τα χαμένα, δεν τους ανέφερα λεπτομέρειες, αλλά απλώς τους είπα ότι με πείραζαν στις τουαλέτες οι προαναφερθέντες. Μετά από παρέλευση λίγων λεπτών, ήρθαν και τα αγόρια, ο ένας από αυτούς με πλησίασε πιο πολύ και προσπάθησε να με ηρεμήσει λέγοντάς μου ότι δεν έγινε και τίποτα σοβαρό και πως είναι όλα φυσιολογικά.*

Σπηκιάς: Ο νεαρός όπως η ίδια αναφέρει την οδήγησε σε μία αίθουσα προσπαθώντας να την ηρεμήσει ενώ ταυτόχρονα της ζητούσε ξανά και ξανά να υποκύψει σε όσα της ζητούσε. Αν δεν το έκανε, της είπε, θα χώριζαν.

Υπό τον ίδιο τίτλο, προβάλλεται απομαγνητοφωνημένο στην οθόνη η συνέχεια του ακόλουθου κείμενου: *Μετά από λίγο μπήκαν στην αίθουσα οι άλλοι τρεις και μου πρότειναν να κάνω έρωτα μαζί τους. Αφού αρνήθηκα, με στρίμωξαν όλοι μαζί σε μία γωνία της αίθουσας προς τον τοίχο, απέναντι από τα παράθυρα και άρχισαν να με χτυπούν με σφαλιάρες και να με χαϊδεύουν βίαια. Εγώ αντιστάθηκα σθεναρά και έβαλα τις φωνές. Αυτοί για λίγο τα έχασαν και έτσι βρήκα την ευκαιρία να βγω από την αίθουσα. Έχοντας τρομοκρατηθεί πλήρως, αντί να βγω έξω προς το προαύλιο του σχολείου, κατέβηκα στο ισόγειο και προσπάθησα να βρω καταφύγιο στις ίδιες τουαλέτες που είχε συμβεί το πρώτο περιστατικό που σας προανέφερα.*

Σπηκάς: Η 16χρονη επιστρέφει και πάλι στις τουαλέτες του σχολείου. Οι 4 νεαροί, όμως, την ακολουθούν.

Υπό τον ίδιο τίτλο, προβάλλεται απομαγνητοφωνημένο στην οθόνη η συνέχεια του ακόλουθου κείμενου: Αρχισαν να κινούνται απειλητικά προς το μέρος μου και εγώ τους παρακαλούσα να μην μου κάνουν κακό, βάζοντας τα κλάματα. Τότε, ήρθε ο πρώτος και με σφαλιάρες και βρισιές με ανάγκασε να ικανοποιήσω την επιθυμία του. Στη συνέχεια, ασκώντας βία επάνω μου, πάλι με βρισιές και απειλές, με ανάγκασαν και οι άλλοι τρεις να κάνω το ίδιο. Πάνω στην ταραχή μου, αντιλήφθηκα κάποιον από τους τρεις να τραβάει με το κινητό του τηλέφωνο βίντεο την όλη διαδικασία. Εγώ καθ' όλη τη διάρκεια έκλαιγα, τσίριζα και παρακαλούσα να σταματήσουν, αλλά εκείνοι μου φέρονταν σαν κτήνη. Στη συνέχεια, με έσυραν έξω από τη μικρή τουαλέτα, με έριξαν κάτω στο έδαφος και αφού μου έβγαλαν τα ρούχα, μου κράτησαν 'τα χέρια και τα πόδια και ο ένας από αυτούς μου έκανε έρωτα παρά τη θέλησή μου. Μόλις τελείωσε η πράξη, αρχισαν όλοι μαζί να φωνάζουν και να με χλευάζουν ειρωνικά, νιώθοντας σαν νικητές. Προτού ακόμη ντυθώ, εκείνοι έφυγαν και εγώ κατάφερα καταρρακωμένη και εξουθενωμένη, με όση δύναμη μου είχε μείνει, να ανέβω στην αίθουσα μου. Πήρα την τσάντα και την ζακέτα μου και έφυγα ταπεινωμένη.

Σπηκάς: Την ίδια ώρα οι 4 μαθητές υποστηρίζουν πως όλα έγιναν με τη θέλησή της. Δεν ασκήσανε βία, λένε ζανά και ζανά, ενώ όπως υποστηρίζουν κανένας από αυτούς δεν την απείλησε.

Υπό τον τίτλο «Η μαρτυρία του μαθητή» προβάλλεται απομαγνητοφωνημένο στην οθόνη το ακόλουθο κείμενο: Αν η κοπέλα φώναζε όπως λέει, είναι βέβαιο ότι θα την άκουγαν όλοι οι μαθητές και η κυρία που έχει το κυλικείο του σχολείου. Η ίδια όμως, μετά το τέλος της πράξης, δεν έδειχνε στεναχωρημένη παρά μόνο κουρασμένη και ευχαριστημένη.

Σπηκάς: Με σοκαριστικές για την ηλικία τους λεπτομέρειες αναφέρουν όσα φέρονται να έγιναν στο σχολείο, εμφανίζοντας ουσιαστικά ως θύτη της ιστορίας την 16χρονη και ως θύματα τους εαυτούς τους.

Υπό τον ίδιο τίτλο, προβάλλεται απομαγνητοφωνημένο στην οθόνη η συνέχεια του ακόλουθου κειμένου: Κάποια στιγμή χωρίς να σκεφτώ, έβγαλα το κινητό μου τηλέφωνο και τράβηξα σε βίντεο όσα γίνονταν. Το έκανα από καθαρή βλακεία και μετανιώνω γι' αυτό.

Σπηκάς: Ο λόγος, λένε και οι 4, που η 16χρονη τους κατηγορεί για βιασμό είναι γιατί φοβήθηκε την αντίδραση της μητέρας της.

Υπό τον ίδιο τίτλο, προβάλλεται απομαγνητοφωνημένο στην οθόνη η συνέχεια του ακόλουθου κειμένου: Πιστεύω ότι έκανε αυτή τη καταγγελία εις βάρος των αγοριών γιατί, όπως είπε η ίδια, αν το μάθαινε η μητέρα της θα της έκανε μεγάλη φασαρία. Μου είπε ευθέως ότι αν το μάθαινε η μητέρα της θα τους κατηγορούσε για βιασμό.

Σπηκάς: Θύματα ή θύτες, πρόκληση ή βιασμός, το σίγουρο είναι πως κανένας δεν αρνείται πως το περιστατικό συνέβη και μάλιστα στις τουαλέτες του σχολείου. Κανένας δεν αρνείται πως 4 μαθητές γνώριζαν αυτό που επιμένουν να χαρακτηρίζουν έρωτα ταυτόχρονα με την ίδια κοπέλα. Κανένας δεν αρνείται πως βιντεοσκοπήσαν το σκηνικό. Μπορεί αυτές οι πράξεις να μην είναι αξιόποινες, είναι αρκετά ικανές όμως για να βιάζουν τις ψυχές όλων μας όταν οι πρωταγωνιστές σε αυτή την ιστορία έχουν μόλις συμπληρώσει τα 16 τους χρόνια.

Λεζάντα: «Έκλαιγα, τσίριζα και παρακαλούσα... Εκείνοι μου φέρονταν σαν κτήνη...».

Υπέρτιτλοι: «Η μαρτυρία-σοκ της 16χρονης», «Μου φέρθηκαν σαν κτήνη», «Αρχισαν να με χαϊδεύουν βίαια...», «Όλοι έγιναν με τη θέλησή της», «"Όλα έγιναν με την θέλησή της" επιμένουν οι κατηγορούμενοι».

5) Στη συνέχεια και για τα επόμενα 15 λεπτά το δελτίο προβάλλει σε παράθυρα τους:

- Α. Παυλόπουλο (παρουσιαστής δελτίου)
Γ. Βαρεμένο (δημοσιογράφος σταθμού)
Τ. Κουίκ (δημοσιογράφος σταθμού)
Ξ. Γώγου (δημοσιογράφος σταθμού στην Αμάρυνθο)
2 μαθητές του σχολείου με πλάτη στην κάμερα (απαντούν σε ερωτήσεις των δημοσιογράφων και της μητέρας της 16χρονης)
Χ. Νομικού (ψυχολόγος)
Μητέρα της 16χρονης (σε τηλεφωνική επικοινωνία)
κ. Κωνσταντόπουλος (υφυπουργός υγείας)
- 6) Στο 49^ο λεπτό του δελτίου, ο παρουσιαστής αναφέρεται στην μητέρα της 16χρονης με το όνομά της: *Κυρία Βασιλική, με ακούτε;*
Λεζάντα: « Η μαρτυρία-σοκ της 16χρονης»
- 7) Στη συνέχεια, το δελτίο διακόπτεται για διαφημιστικό διάλειμμα και επανέρχεται με το ίδιο θέμα με τη συμπλήρωση 1 ώρας και 9 λεπτών (ένδειξη 1:13). 1^η λεζάντα: «Η μαρτυρία-σοκ της 16χρονης», 2^η λεζάντα: «Η ζούγκλα των σχολείων». Για τα επόμενα 7 λεπτά, οι ίδιοι καλεσμένοι σχολιάζουν την τάση ανταλλαγής πορνό video σε κινητά μαθητών.
- Η πλειοψηφία των video που προβάλλονται αφορούν: 1) πλάνα από σχολικές αυλές, 2) το πρόσωπο της μητέρας της 16χρονης, 3) έξοδος εμπλεκομένων από το δικαστικό μέγαρο Χαλκίδας, 4) δηλώσεις συμμαθητών, όλα καλυμμένα με ημιδιαφανή ταινία ή παραμόρφωση. Εξαιρέσεις:
- 1) Ένα video το οποίο προβάλλεται κατά την αναγγελία των σημαντικών θεμάτων για το δελτίο της 1^{ης} Νοεμβρίου προβάλλει σε πλάνο δευτερολέπτων την πινακίδα του σχολείου των μαθητών που εμπλέκονται στην υπόθεση («Ελληνική Δημοκρατία Νομαρχία Εύβοιας Γυμνάσιο-Λύκειο Αμαρύνθου»).
- 2) Στο δελτίο της 1^{ης} Νοεμβρίου, 2 συμμαθητές των κατηγορουμένων με πλάτη στην κάμερα δηλώνουν ότι ένας εκ των κατηγορουμένων διέγραψε κατά λάθος από το κινητό της συμμαθήτριας η οποία είχε καταγράψει το συμβάν, το επίμαχο video, ενώ στο 50^ο λεπτό, 2 μαθητές του σχολείου της Αμαρύνθου με πλάτη στην κάμερα απαντούν σε ερωτήσεις των δημοσιογράφων και της μητέρας της 16χρονης κατά τη διάρκεια σχολιασμού του θέματος από καλεσμένους σε τηλεοπτικά παράθυρα.

Πρόκειται περί δύο κεντρικών δελτίων ειδήσεων τα οποία αναφέρθηκαν σε καταγγελία βιασμού μαθήτριας με αναφορά στην ηλικία της (δεκαεξάχρονη), στον τόπο της κατοικίας της (Αμάρυνθος Ευβοίας), στην εθνική της καταγωγή (Βουλγαρία), στην ιδιότητά της ως σημαιοφόρου στο Δημοτικό σχολείο και ως παραστάτριας στο Λύκειο, στον τόπο εργασίας της (ταβέρνα της περιοχής με προβολή της και συνομιλία με τον ιδιοκτήτη της ταβέρνας). Κατ' αυτό τον τρόπο προσδιορίστηκε επακριβώς και αποκαλύφθηκε η ταυτότητα της ανηλίκου. Προβλήθηκαν δηλώσεις συμμαθητών της φερομένης ως παθούσης, τηλεφωνική επικοινωνία με την μητέρα της, δηλώσεις κατοίκων της περιοχής και επί λέξει ανάγνωση του περιεχομένου της καταθέσεώς της, κατά την διάρκεια της προανακρίσεως. Η όλη έκταση της αναφοράς των δύο δελτίων ειδήσεων στο ως άνω περιστατικό και ιδίως στην κατάθεση αυτής κατά την διάρκεια της ποινικής διαδικασίας, οι επαναλήψεις και οι δραματοποιήσεις, δεν απέβλεπαν στην ενημέρωση του κοινού, αλλά στην αύξηση της τηλεθέσεως. Πρέπει να σημειωθεί ότι η δια της τηλεόρασης αποκάλυψη του περιεχομένου καταθέσεων κατά την διάρκεια της ποινικής διαδικασίας, καθιστά τους μάρτυρες και τους κατηγορουμένους επιφυλακτικούς και δυσχεραίνει το έργο της δικαιοσύνης. Το γεγονός ότι η ως άνω κατάθεση της φερομένης ως παθούσης ενδεχομένως είχε

δημοσιευτεί στον ημερήσιο τύπο, δεν αίρει την εκτροπή του τηλεοπτικού σταθμού, καθόσον διαφορετικές συνταγματικές και κοινές νομικές διατάξεις ρυθμίζουν τα έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης. Για την ενημέρωση του κοινού, ακούσε η αναφορά της ασκηθείσης ποινικής δίωξης από τον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Ευβοίας και σε κάθε περίπτωση δεν ήταν ποσώς αναγκαία η επανειλημμένη προβολή των αυτών εικόνων, δηλώσεων και καταθέσεων. Είναι αναμφισβήτητο ότι η όλη παρουσίαση του θέματος, έγινε κατά τρόπο που προκάλεσε πόνο στην παθούσα, η οποία αναγκάστηκε να αναχωρήσει από τον τόπο της κατοικίας της και να διαμείνει σε άγνωστη πόλη. Αναμφισβητήτως οι δύο εκπομπές δεν ανταποκρίνονται στην υπό του συντάγματος αξιουμένη ποιοτική στάθμη, ούτε στον αξιούμενο σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας. Για την ως άνω εκτροπή, ενδείκνυται όπως επιβληθεί στον τηλεοπτικό σταθμό η διοικητική κύρωση του προστίμου.

Λαμβανομένης υπόψη της βαρύτητας της παραβάσεως, του εκ 10,6 % μεριδίου τηλεθέσεως που συγκέντρωσε το πρόγραμμα, κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2003, της εξ 61.354.439 ευρώ διαφημιστικής δαπάνης του έτους 2003, του εξ 7.965.450,40 ευρώ ύψους της επένδυσης που έχει πραγματοποιηθεί από τον εν λόγω σταθμό, του γεγονότος ότι έχουν επιβληθεί στον αυτό σταθμό με τις αποφάσεις 196/2002, 209/2002, 6/2002, 10/2002, 11/2002, 41/2002, 51/2002, 59/2002, 60/2002, 67/14.10.02, 68/14.10.02, 69/14.10.02, 74/14.10.02, 75/14.1.2002, 90/12.11.2002, 94/19.11.2002, 98/26.11.2002, 109/3.12.2002, 113/3.12.2002, 120/17.12.02, 128/8.1.2003, 136/14.1.2003, 137/14.1.2003, 175/4.2.2003, 176/4.2.2003, 180/18.2.2003, 182/25.5.2003, 203/1.4.2003, 212/1.4.2003, 217/8.4.2003, 274/20.5.2003, 279/27.5.2003, 334/22.7.2003, 349/19.8.2003, 368/4.11.2003, 369/4.11.2003, 370/4.11.2003, 392/10.12.2003, 13/201.2004, 19/27.1.2004, 24/27.1.2004, 46/17.2.2004, 63/10.3.2004, 129/11.5.2004, 152/25.5.2004, 263/14.9.2004, 311/26.10.2004, 345/16.11.2004, 347/16.11.2004, 366/23.11.2004, 399/14.12.2004, 401/14.12.2004, 403/21.12.2004, 414/21.12.2004, 2/4.1.2005, 32/8.2.2005, 33/8.2.2005, 49/15.2.2005, 57/15.2.2005, 73/1.3.2005, 123/11.4.2005, 124/11.4.2005, 154/26.4.2005, 165/10.5.2005, 206/7.6.2005, 238/28.6.2005, 296/26.7.2005, 394.11.10.2005, 395.11.10.2005, 398/11.10.2005, 413/18.10.2005, 429/25.10.2005, 430/25.10.2005, 462/22.11.2005, 483/5.12.2005, 515/20.12.2005, 516/20.12.2005, 40/24.1.2006, 71/7.2.2006, 115/16.3.2006, 155/28.3.2006, 170/4.4.2006, 185/10.4.2006, 226/8.5.2006, 235/9.5.2006, 258/23.5.2006, 300/13.6.2006, 311/20.6.2006, 354/18.7.2006, 355/18.7.2006, 365/25.7.2006, 392/29.8.2006, 393/29.8.2006, 465/10.10.2006, διάφορες κυρώσεις, το πρόστιμο πρέπει να καθοριστεί στο ποσόν των 100.000 ευρώ. Μειωθήκησαν εκ των μελών η Εύη Δεμίρη και ο Γιάννης Παπακώστας κατά τους οποίους το πρόστιμο θα έπρεπε να είναι 150.000 ευρώ..

**Για τους λόγους αυτούς
Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης**

Επιβάλλει στην εταιρεία με την επωνυμία **ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε** ιδιοκτήτρια του τηλεοπτικού σταθμού **ALTER CHANNEL** την διοικητική κύρωση του προστίμου των 100.000 ευρώ.

Κατά το άρθρο 4 παράγραφος 3 του Ν. 2328/1995, όπως έχει μετά την δια του άρθρου 23 παρ. 5 εδαφ. β του Ν. 3166/2003 αντικατάστασή της, η παρούσα απόφαση κατά την προαναφερόμενη κύρωση, είναι εκτελεστή κατά:

1. Της εταιρίας «ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΑΕ» που εδρεύει στο Περιστέρι Αττικής, στην οδό Αγ. Παρασκευής 40, με ΑΦΜ 094284618, Δ.Ο.Υ. ΦΑΕΕ ΑΘΗΝΩΝ.
2. Του Κωνσταντίνου Γιαννίκου του Ανδρέα, κάτοικο Βούλας, Αττικής, στην οδό Παπανδρέου 1, με ΑΦΜ 030984019, Δ.Ο.Υ. ΓΛΥΦΑΔΑΣ, ως Πρόεδρο του Δ.Σ, Διευθύνοντα Σύμβουλο και νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας.

Κρίθηκε, αποφασίστηκε και δημοσιεύθηκε κατά την 10^η Νοεμβρίου 2006.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ